

Kampust

zima 2024



Milí čtenáři časopisu Kompost,

právě jste otevřeli poslední číslo letošního kalendářního roku. Co v tomto čísle najdete? Ask si pro vás připravila článek o zájezdu do Berlína. Leonardo si připravila postup na výrobu vánoční čepičky, Fofodlak pro vás vyhledal zvláštní vánoční tradice ve světě. Přinášíme vám také dva rozhovory. První pro vás udělala Lucunka s jedním z letošních maturantů. Druhý rozhovor se týká studentských firem a udělala ho pro vás Robin beta verze. Pokud byste chtěli během adventního času zavítat na nějakou akci, můžete se podívat na seznam nejbližších akcí, které pro vás sepsala Michelangelo. V čísle najdete také pozvánku na Vánoční jarmark, který se koná 14. prosince.

**Přejeme vám všem krásné svátky a
těšíme se na vás v novém roce 2025.**



ZÁJEZD DO BERLÍNA (14.11. - 15.11.2024)

Náš zájezd začal ranním testem, kdo je a kdo není ranní ptáče, protože odjezd od naší školy byl už v 6 hodin ráno. Ráno samozřejmě ještě slunce nesvítilo, takže na parkovišti byla tma, jediné světlo vycházelo z baterek mobilních telefonů. Následující perla byla, když náš autobus přijel o 10 minut později, a ještě přejel bránu na parkoviště.

Když jsme nastoupili do autobusu, mohli jsme konečně vyjet do Německa. S námi (přes 50 studentů plus 3 paní učitelky) jely ještě dvě paní průvodkyně. První paní průvodkyně přestala být milá po prvních 5 minutách zájezdu a ta druhá se pouze zaučovala. Cesta do centra Berlína trvala asi 4 hodiny. Náš autobus měl přízemí a 1. patro a ti, kteří byli v horním patře si neustále stěžovali na vedro, jinak cesta vcelku rychle ubíhala.

Program prvního dne začal na Podsdamer Platz, poté jsme se vydali na Památník holokaustu. Na každém místě jsme měli malé informační okénko a rozchod na prohlédnutí místa. Pak jsme dále pokračovali k Braniborské bráně, kde jsme měli možnost se i vyfotit. Další větší zastávkou bylo Neuesmuseum, kam se dá dostat přes ulici Unter den Linden, kde jsme měli možnost vidět i nejstarší univerzitu v Německu. V Neuesmuseum byla nádherná expozice ze starověkého Egypta, pravěku a dalších historických předmětů. Velmi mě mrzí, že jsme neměli na toto muzeum více času, protože exponátů byla hromada, ale čas nás tlačil. Měli jsme jen hodinovou prohlídku. Odpoledne jsme šli k Fernsehturm, kde jsme měli možnost vyjet výtahem do dvousetmetrové výšky. Výhled na večerní Berlín byl opět nádherný. Večer jsme měli menší „bojovku“ na Alexanderplatz, protože paní průvodkyně si asi spletla obchodní centra a my jsme si tudíž nemohli nic koupit k večeři. Naštěstí vedle obchodního centra byly fastfoodové restaurace. Celý den jsme po městě chodili pěšky, takže večer jsme byli unavení a museli jsme zrušit poslední zastávku dne – East Side Gallery. Pak jsme už vyrazili na naše ubytování. Myslím, že toto ubytování na jednu noc naprosto stačilo.

Druhý den, hned po snídani, jsme vyrazili do Reichstagu, který jsme mohli vidět už předešlý den, protože stojí hned u Braniborské brány. Prošli jsme několika bezpečnostními kontrolami, a pak jsme mohli vyjet výtahem do kopule, odkud byl krásný výhled na ranní Berlín. Před samotným Reichstagem jsme si udělali skupinovou fotografii, kterou můžete najít dole pod článkem. Druhý den byl hlavně o pádu berlínské zdi, takže jsme navštívili dodatečně East Side Gallery, pak Checkpoint Charlie a muzeum berlínské zdi (Wall Panorama) – o obětech a rozdílném životě západního a východního Berlína. Také jsme ještě navštívili muzeum Topographie des Terrors. Odpoledne jsme přešli autobusem na Kurfürstendamm, kde jsme viděli ruiny kostela Gedächtniskirche. Nakonec jsme měli čas na nákup suvenýrů a hurá domů.

Více fotografií můžete najít na školním Instagramu nebo na stránkách školy.



Ask



Mňamózní tajemství



Přemýšlíte, proč občas na chodbě cítíte tu líbeznou vůni? Jak to, že se vane i na charitativním běhu nebo i vánočním jarmarku v Chabařovicích? Máte stejný pocit, jako ten kritik jídla v Ratatouille, když poprvé za několik let ochutnal jídlo svého dětství, kdykoliv tu vůni jen jemně zachytíte? To, mí milí, je naše školní firma Snackit. Prodávají malé sladké mňamky, většinou teplé hned z jejich mini pece. Pokud jste před testem z biologie nikdy neměli příležitost uklidnit si nervy např. jejich teplými mini skořicovými šneky, je mi vás srdečně líto. Já vám teď nabízím pohled do Snackit díky rozhovoru.

Jak vás vůbec napadlo prodávat pochoutky tak malé? Já bych jich snědla celý košík. A proč vůbec sladké pochoutky?

„Nechtěly jsme si to dělat moc složitý, ale zároveň jsme chtěly něco, z čeho budeme mít dobrý výdělek. Napadlo nás jídlo, protože je to něco, čím nikdo nepohrdne. Inspirací byla pro nás firma Minit.” (Minit znáte z teplického nádraží, prodávají sladké i slané pochoutky na cestu)

Co vás nejvíce baví na firmě a jejím řízení?

„Nejlepší je, že si můžeme vyzkoušet správu firmy. Příprava je taky super, pouštíme si hudbu, povídáme si...”

Jaká je vaše top mini pochoutka?

„Nejraději máme nutelovou, co říct, je to prostě mňam mňam.”

Byly jste na spoustě akcích, ale jaké jsou plány teď?

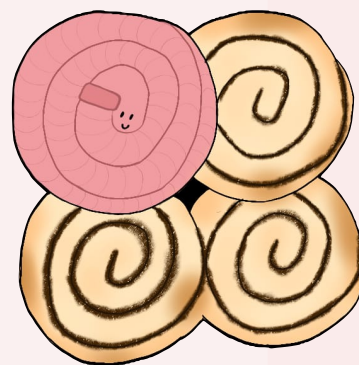
„Zanedlouho nás čeká soutěž JA Czech, ke které jsme i zveřejnily video na náš Instagram @firmasnackit.”

Jak to vidíte s firmou po maturitě? Budou si lidé moct užívat vaše mini mňamky i poté?

„To záleží, ale myslíme si, že bohužel nebude čas firmu obstarávat.”

Tak jste to slyšeli, firma Snackit tady nebude napořád, tak si ji nenechte ujít!

Robin beta verze





Vánoce v USA

Vánoce jsou v USA jedním z nejdůležitějších svátků v roce. Mnozí začínají slavit už na začátku prosince, kdy žádná ozdoba není přehnaná a ulice tak září barevnými světýlky a před domy tancují nafukovací postavy jako například sněhuláci, perníčky nebo dokonce Santa Claus.

Právě Santa Claus je typickým symbolem amerických Vánoc. Ten tam totiž místo českého Ježíška nosí dárky, které se tradičně otevírají až ráno 25. 12. (místo Štědrého večera). Klasickým symbolem Vánoc jsou v USA také ponožky nad krbem. Každý člen rodiny dostane svou a ta se zavěsí nad krb a následně naplní malými dárky a sladkostmi.

Přestože si děti dárky rozbalí až 25. 12., většina rodin slaví už 24. 12., kdy se schází u bohaté večeře. Mezi typická jídla, která nesmí u takové večeře chybět, patří například bramborová kaše, šunka, kukuřice a sladké dezerty jako dýňový koláč.

Vánoce jsou také symbolem dobročinnosti a spojení rodiny. Mnoho rodin tento čas využije právě ke strávení společného času. Schází se na pečení a zdobení perníčků, poslouchají u toho vánoční hudbu, sledují vánoční filmy. Navštěvují obchodní centra, kde je vždy fronta na fotku se Santou. Ve školách se konají vánoční besídky a koncerty – právě takové aktivity v USA tvoří pravou sváteční atmosféru.

Donatelo



Tipy na Vánoční výlety

Přišel čas Vánoc a s ním i kouzlo zimy, které vybízí k objevování nových míst a společnému trávení času s rodinou. V tomto článku najdete tipy, kam se můžete podívat, ať už milujete kouzlo vánočních trhů, nebo hledáte tipy na zajímavé výlety po okolí.

Už od 1. prosince až do 29. června 2025 je v infocentru Hornické krajiny Krupka otevřena výstava keramických pokladů z ateliéru Aleny Marie Kartákové a Pavla Kartáka.

Od 22. listopadu do 2. února je v Chomutovském muzeu výstava různých Betlémů, ať už se jedná o malé, velké, stacionární nebo pohyblivé Betlémy. Betlémy se také liší druhem materiálu, ze kterého jsou vyrobeny,

V Zubrnících se 14. 12. a 15. 12. můžete dozvědět, jaké byly Vánoce na přelomu 19. a 20. století. Připomenou se adventní a vánoční zvyky i českých Němců a v sobotu se ve Skanzenu ukáže Mikuláš s Čertem a Andělem.

V Karlových Varech najdete Vánoční Dům, který má jediný v Česku celoročně otevřeno. V domě najdete muzeum medvídků, inspiraci na vánoční výzdobu, ale i muzeum Vánoc, které je ideální pro nostalgické vzpomínky nebo poznání, jak Vánoce dříve vypadaly.

Ti z vás, které lákají vánoční trhy, mají na výběr hned z několika zajímavých lokací. Většina se odehrává maximálně hodinu cesty od Teplic:

- **V Úštěku můžete trhy navštívit v sobotu 14. prosince od 9 hodin ráno. Objeví se zde stánky s řemeslnými výrobky a vánočními pochoutky. Mimo to se v Úštěku uskuteční slet Andělů.**

- **Kousek od Úštěku, budou trhy v Litoměřicích 15. prosince až 22. prosince na Mírovém náměstí. Zde kromě tradičního sortimentu a pochoutek, najdete i litoměřickou tradici pro nejmenší – Ježíškova pošta.**

- **Velmi oblíbenými jsou Drážďanské trhy, Striezelmarkt, které jsou nejstaršími trhy v Německu. Letos začaly už 27. listopadu a budou až do 24. prosince. Každý víkend mají trhy připravenou tematiku dne k jejich ozvláštnění.**

- **V Německu ve městě Seiffen se odehrává trh, který je vyhlášený nejkrásnějším v regionu. Trhy už započaly a budou přístupné do 22. prosince. Seiffen je známý svou výrobou dřevěných hraček. Trhy si zakládají na rodinné atmosféře a jsou plné aktivit pro děti, jako vyzkoušení si výroby vánočních ozdob nebo dřevěných hraček.**

Michelangelo



Vánoční jarmark

V sobotu
14. 12. 2024

V AMBITECH BAZILIKY
PANNY MARIE SEDMIBOLESTNÉ, KRUPKA - BOHOSUDOV

BOHATÝ PROGRAM

13.30 **Začátek**

14.00 **Slavnostní zahájení**

Trombonové kvarteto ZUŠ
S. Šebka, Krupka

Jarmareční řád

14.30 **Divadelní představení**
v bazilice, soubory Bodlo,
Bodlák a Bodláček
„Staročeské Vánoce“
„Živý Bellém“

15.20 **Flétnové kvarteto a flétnový**
soubor ZUŠ S. Šebka, Krupka

16.00 **Koncert v bazilice, soubory**
Melodie a Iuvenes

17.00 **Taneční vystoupení**
Dance Ladies
„Vánoční kouzlo“

Závěrečné slovo

Rozsvícení stromku

TRADIČNÍ PRODEJ

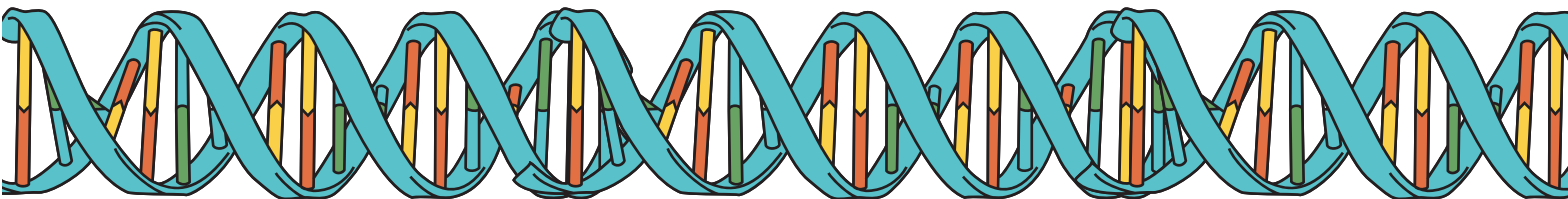
Vánoční výrobky

Občerstvení

Prodejní obrazy našich studentů

DĚTSKÉ DÍLNY





Rozhovor s Matyášem Sehnalem

L: Ahoj Maty, jak se dnes máš?

M: Ahoj Lucí, mám se dobře a jak ty?

L: Já se mám také dobře. Mohla bych se Tě zeptat na pár otázek?

M: Ano samozřejmě, že mohla.

L: Jak jsi se dostal k práci s koňmi a co Tě na nich nejvíc fascinuje?

M: K práci s koňmi jsem se dostal tím, že jsem na nich začal jezdit, když mi bylo 8 a později jsem se od táty naučil je i ošetřovat. Nejvíce mě na koních fascinuje jejich osobnost.

L: Tak to je velmi zajímavé, a kdy jsi si vlastně uvědomil, že chceš svou kariéru věnovat takto specializovaným oblastem?



M: Víím to už od školky, kdy jsem chodil s tátou do ordinace ho pozorovat při práci.

L: Vypadá to, že máš široké znalosti z několika oborů. Jak se Ti daří všechny tyto oblasti propojit?

M: Ano mám. Jak to je v medicíně a chemii, tak vše na sebe navazuje a souvisí spolu. Takže všechny obory, ve kterých mám znalosti na sebe v jistém smyslu navazují.

L: Takhle jsem nad tím nikdy nepřemýšlela. Co Tě motivuje se dál

vzdělávat a získávat nové certifikáty?

M: V oblasti veterinární medicíny funguje systém, kterému se říká celoživotní vzdělávání, který vám přičítá body za každý seminář, kterého se účastníte. A navíc medicína jde mílovými kroky dopředu což znamená, že je potřeba pořád se udržovat v obraze co je nového.

L: To je opravdu zajímavé. Jaké jsou největší výzvy při anestezii koní?

M: Největší výzvou je bezpečné položení pacienta ze stoje na zem. Musíte složit usínající zvíře vážící přes 500 kilogramů na zem bezpečně tak, aby se nezranilo.

L: To musí být velice složité, udělat to bezpečně jak pro Tebe, tak i pro koně. Co by měl podle Tebe vědět každý, kdo pracuje s koňmi, o jejich bezpečné manipulaci?

M: Je důležité vědět, že i hluboce sedovaný kůň je schopný se během zlomku vteřiny probudit, velmi přesně kopnout či kousnout a poté znovu upadnout do sedace.

L: Stal jsi se někdy svědkem situace, kdy šlo o život koně i člověka? Pokud ano, jak jsi reagoval?

M: Naštěstí veškeré zákroky, u kterých jsem byl přítomen, proběhly v rámci možností v pořádku a v rámci možností bez větších komplikací.

L: Tak to musíš mít asi obrovské štěstí zatím. Jak velkou roli hraje radiologie v péči o zdraví koní?

M: Zobrazovací metody jsou nepopsatelně důležité k diagnostice problémů hlavně pohybového aparátu jako třeba klasické kulhání, které může mít nespočet možných příčin. Ovšem sebou nese jistá rizika, kterých se ale lze vyvarovat správnými zásadami bezpečnosti.

L: To jsem opravdu nevěděla, zajímavé. Jak komplikované je řešení zubních problémů u koní? Musí to být úplně jiné než u lidí.

M: Je to naprosto odlišné, protože zatímco lidské stoličky mají v průměru 4 dřevěné kanálky tak koňské mohou mít až 7. Také koním zuby neustále rostou, a proto se musí každý rok zbrousit, aby nedocházelo hlavně ke vzniku ostrých hran. Toto ošetření je velmi fyzicky náročné.

L: Musí to pro koně být velice náročné, existují nějaká preventivní opatření, která by chovatelé měli dodržovat, aby předcházeli zdravotním problémům?

M: Určitě je základem kvalitní strava a dále například pravidelná péče.

L: Máš nějakou vzpomínku nebo úspěch, na který jsi nejvíc hrdý?

M: Nejvíce jsem hrdý na svůj certifikát anesteziologie a na své četné kontakty se špičkovými veterinárními lékaři.

L: Jak se ti podařilo získat takovou odbornost? Bylo to těžké?

M: Na semináře, které jsou nutné k získání těchto odborností, nemá normální veřejnost možnost přihlášení, ale vzhledem k tomu, že se jich účastnil táta, tak mi vyjednal výjimku pro účast. Těžké to určitě bylo i přes to, že jsem již znalosti měl. Bylo to hodně celodenních seminářů s hodně informacemi.



L: Kdo nebo co tě v životě nejvíce inspirovalo, popřípadě máš nějaké rady pro mladé lidi, kteří by chtěli jít podobnou cestou jako ty?

M: Nejvíce mě inspiroval táta, protože jsem měl od malička možnost pozorovat ho při práci. Jediná rada, kterou mám je, ať se ten, kdo by to chtěl dělat snaží sbírat zkušenosti kde to jen jde.

L: Co bys chtěl, aby si lidé odnesli z tvé práce nebo co je tvůj sen, kterého by si jednou chtěl dosáhnout?

M: Chtěl bych hlavně, aby si každý uvědomil, že i pokud nemá dokončenou střední školu, tak mohou i tak mít široké znalosti ve vysokoškolské oblasti. Můj sen je dělat ortopedickou chirurgii koní.

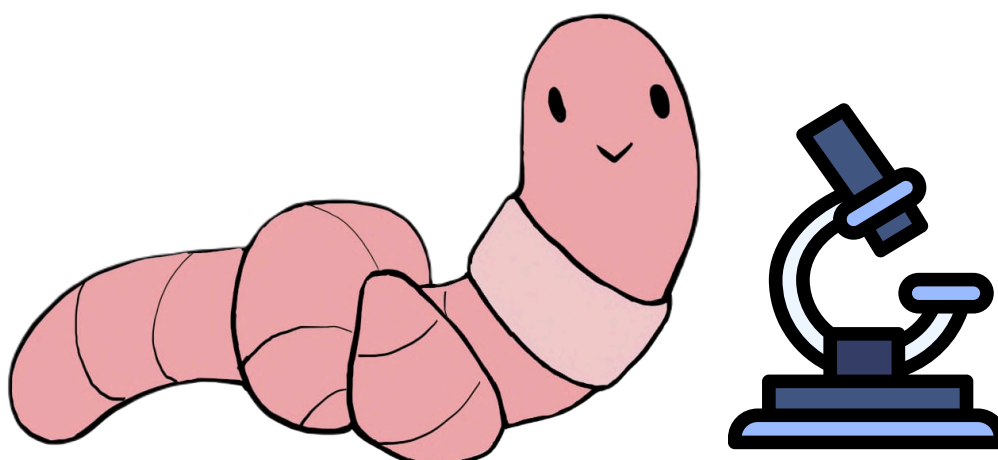
L: Tak s tím si dovolím jen souhlasit. Jaké vlastnosti podle tebe musí mít člověk, aby byl úspěšný v tak náročných oborech?

M: Člověk musí být trpělivý, chytrý a musí umět hledat souvislosti. Bez toho to v medicíně nejde podle mě.

L: Tak to s mojí „trpělivostí“ bych to nezvládla. Moc děkuji za rozhovor a za Kompost přeji hodně štěstí a plno dalších úspěchů.

M: Také děkuji.

Lucunka



HistoryPark

Třídy 1. A8 a 6.A byly v říjnu na výletě v HistoryParku v Ledčicích. Je to tam hezké. Lze si tam vyzkoušet různé práce, které vykonávali pravěcí lidé, např. mletí mouky na rotačním mlýnku, broušení kamenů. Také jsme hledali detektorem kovů různé předměty.

Krejčík



VÁNOČNÍ PEČENÍ

Ingredience:

Na ledové brusinky:

- 200 g krupicového cukru
- 250 g čerstvých brusinek
- 120 g jemného pískového cukru

Na korpus:

- 5 ks vajec
- 100 g másla
- 150 g krupicového cukru
- 30 g kokosu
- 150 g hladké mouky

Na náplň:

- 100 g sušených brusinek
- 4 lžíce rumu
- 250 g mascarpone
- 200 g bílé čokolády
- 250 ml smetany ke šlehání
- 2 sáčky vanilkového cukru
- 1 snítek rozmarýnu na ozdobení



Příprava:

1. Přivedeme k varu 200 ml vody s cukrem a vaříme 5 minut do hustého sirupu. Na chvíli přidáme brusinky. Vyndáme, necháme okapat a obalíme v pískovém cukru. Na papíře necháme zaschnout.
2. Žloutky vyšleháme s rozpuštěným máslem a polovinou cukru do pěny. Bílky vyšleháme se zbylým cukrem na pevný sníh. Hmoty spojíme, vmícháme kokos, prosátou mouku a vypracujeme těsto.
3. Hotové těsto rozdělíme do dvou dortových forem (22 cm) vyložených pečicím papírem a pečeme v předehřáté troubě na 160 °C asi 40 minut. Po upečení necháme ve formách vychladnout.
4. Brusinky namočíme do rumu a necháme vsáknout. Mascarpone smícháme s rozpuštěnou čokoládou. Smetanu vyšleháme s vanilkovým cukrem na pevnou šlehačku a spojíme s mascarpone.
5. Korpusy rozkrojíme vodorovně na dva díly. Náplň rozdělíme na 4 díly. Korpusy slepíme na sebe vždy jedním dílem náplně a posypeme brusinkami. Celý dort potřeme zbylou náplní a uhladíme.
6. Po obvodu ozdobíme snítkami rozmarýnu a do středu navršíme ledové brusinky. Dort uložíme asi na dvě hodiny ztuhnout do chladničky.



Jednoduchá čepička z příze

Potřeby:

Kniha
Nůžky
Prázdňá rolička od toaletního papíru
Klubko příze



Postup:

1. Pomocí nůžek ustříhni roličku od toaletního papíru na dva prstence (viz druhá fotka). Rolička se bude používat později



2. Vezmi knihu a začni na ni omotávat přízi (viz třetí fotka). Odmotáme si té příze hodně, protože je lepší, když zbyde, než kdyby nám došla v půlce čepičky. Když je příze dostatečně omotaná, opatrně ji přestříhni (viz čtvrtá fotka).

3. Provázek si přehni napůl a provlíkni kolečkem z roličky a opakuj to, dokud nebude vidět rolička. Potom to obrať naruby a už jen nahoře zavaž.





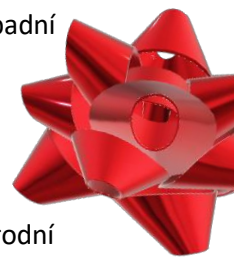
ZVLÁŠTNÍ VÁNOČNÍ TRADICE VE SVĚTĚ

VÁNOČNÍ STROM NA UKRAJINĚ?

Na Ukrajině mají opravdu zajímavou tradici. Pavučiny a pavouky na vánočních stromcích. Podle Lubowa Wolynetze původ této ukrajinské tradice sahá až do konce 19. století a váže se k ní zajímavý příběh.

Legenda říká, že jedna vdova žila se svými dětmi ve staré chatrči, před kterou rostla borovice. Jednoho dne spadla ze stromu šiška a děti se o ní staraly. Za pár let z ní vyrostl strom. Rodina najednou měla stromeček, ale žádné ozdoby na jeho zdobení. Nakonec se děti odebraly do postele a myslely na svůj stromeček. Přes noc pavouci slyšeli jejich pláč. Potom ozdobili strom pavučinami. Ráno se rodina probudila a byla překvapena nádherným stromem.

Ukrajinci dodnes zdobí své stromky umělými pavučinami, aby jim přinesly štěstí pro nadcházející rok a připomínají si tento neuvěřitelný dojemný příběh. Nalezení pavouka nebo pavučiny na vánočním stromku je navíc v zemi považováno za štěstí. Ukrajinci na vánoční stromky také věší ozdoby v podobě pavouků (obvykle vyrobené z papíru a drátu). Nejrozšířenější je zvyk na západní Ukrajině.



JAPONSKÁ VEČEŘE V KFC?

Každé Vánoce se odhadem 3,6 milionu japonských párů a rodin shází v KFC. Stalo se to národní tradicí. KFC přišlo v roce 1974 s kampaní, která představila smažené kuře jako typické západní vánoční jídlo. Byla velmi úspěšná a dodnes je tak toto jídlo v Japonsku synonymem Vánoc.



13 MUŽŮ NA ISLANDU?

V této severské zemi nemají žádné klasické dávání dárků. Žádný Santa Claus ani Ježíšek a stádo létajících sobů. Podle staré legendy ve vánočním čase schází z hor třináct mužů, kteří mají na svědomí třináct různých zločinů. Každý se jmenuje dle svého činu a jsou doprovodem hrůzostrašné obludy s pařáty na rukou. Ta se jmenuje Gryla a unáší zlobivé děti, které potom sní. Samozřejmě těm hodným nechají spoustu hezkých dárků.



MEXIKO A TRADICE?

V této zemi berou tradice vážně. Začíná se už devět dní před Štědrým dnem a každý večer se oslavuje pouť Josefa a Marie do Betléma. To znamená, že všichni obyvatelé jedné čtvrti nebo ulice utvoří procesí a navštíví postupně všechny domy, kde přehrají scénku, jak těhotná Marie s Josefem hledají přístřeší. Jedí se smažené těstové koule a popíjí horký ovocný punč. A také se pod každou střešou zpívá neuvěřitelně dlouhá písnička, kdy každou sloku pronese někdo jiný.

